Rendkivüli kiadás.

1872. IV. évfolyam. 14. szam. Péntek, január 19.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A farsang.

©) Azt mondja a példabeszéd; — „sirva vígad a magyar!"

Vajon van-e okunk, szivből örvendeni?

Ha megvizsgáljuk nemzeti létünk, társadalmi viszonyaink körülményeit; ugy találjuk, hogy bizony nincs okunk örömkönyeket sirni.

Mert azon alkotmányos élet, melylyel — a mint hirlelik jobboldali polgártársaink, — meg vagyunk áldva, csupán szemfényvesztés.

Nemzet, mely önerejének öntudatával bir, s erejének, méltóságának érzetében, hivatva van a nyomorult mindennapiságnál nagyobb dolgok létrehozására, mindenelőtt megkivántatik, hogy önálló legyen.

Önállónak kell lennie a haza ellen összeesküdött bel- és külföldi ellenségek támadásai ellen, a védelem, a megtorlás eszközeinek elrendezésében és felhasználásában.

Önállónak kell lennie gazdászata, ipara, kereskedése kifejtésében; és ami mindennek főemeltyüje — pénzügyére nézve.

Önállónak kell lennie azon tényezők kifejlesztésében, melyek mivelődési előhaladását sikerre juttatják.

Birunk-e mi eme tulajdonokkal?

Megvan-e szouverain hatalmunk, melynélfogva — idegen befolyás nélkül — tanácskozhatnánk nemzeti kérdéseink felett, hogy azokat eredményre is segitsük?

Ott van a közösügyes kiegyezés Ausztriával; üssük fel a törvénykönyvet: azonnal belátjuk, hogy helyzetünk gyarmati állapotnál nem egyéb.

Nekünk nincs önálló nemzeti hadseregünk, melylyel ellenségeinket visszautasithassuk határainkról.

Ipar- gazdászati- és kereskedelmi viszonyaink az Ausztria érdekében gyártott vámszabályok nyomása alatt állanak.

Nincs önálló pénzügyünk; nincs nemzeti bankunk, mely — függetlenül az idegen viszonyoktól és érdekektől — anyagi állapotunknak segélyére szolgálhatna!

Törvényhozóink többsége idegenek befolyása által folytonos ingadozásnak van kitéve, s nemzeti nagy czélok és hazai szent érdekeink fölkarolása és kifejtésére képtelen!

A mellett kilátásba van helyezve az iszonyu meghasonlás beléletünkben, a politikai ellentétes elvek behatása alatt előállandó szörnyü harczok által, melyeket a népképviseleti és egyenlőségi nagy elvek feladása folytán, a kormányunk által kegyelt osztályrendszer miatt, magának magával kell vivnia a nemzetnek!

Mindez arra indit, hogy sirva vigadjon a magyar!...

De a főuri palotákban, a fényes táncztermekben, az eldorádói estélyeken, melyek csak ragyogást, csak ujongó kedvet mutatnak, — a siralmas állapotnak nyomai is alig észrevehetők.

Csupán a kutató bölcselet talál ott lélektani jellemvonásokra.

Ott, hol kéjekbe fulasztják a még egészen ki nem aludt öntudattal biró lelket; ott, ahol a fényüzés mámorával öntik le a nemzeti érzület nemes hevélyét, ott, a hol külső fény özönével takarják el a belső viharok támadását; ott, ahol csupán anyagi ingerek lássa jelzi az életet; ott, a hol eredetiségéből kivetkeztetik a honfi, hogy világpolgári nyegleségek befolyása alá helyeztessék:

Oh bizony ott a polgári, sőt az emberi nemesebb igények háttérbe szoritására jól el vannak rendezve az eszközök, melyek az erkölcsi hanyatlás bekövetkezését előkésziteni vannak hivatva!...

Az ellágyitás rendszere mindig háládatos eszközül szolgált a zsarnokság részére.

Megvan irva a magyar történelemben is, hogy valahányszor a magyar vig lakomák kéjeibe merült: akkor volt legkevésbé félelmes; ellenben, ha kerülte a zajt, a lármás mulatságokat, és hallgatott: akkor vált mindig legfélelmesebbé.

Most hegyen-völgyön lakadalom, tánczvigalom, fényes estélyek divnak mindenfelé; a fényüzés fölemelte fejét fent és alant!

Csoda-e, ha az elpuhitó rendszer óriási haladásokat látszik tenni?

Csoda-e, ha a kormány közegei igy kiáltanak: Magyarország sohasem volt boldogabb, mint most, mert mindent megnyertünk?

De a külszin gyakran csal.

A magyar sirva vígad!

A nemzet legnagyobb része bizonyára érzi a mulatságok közepette is fájdalmát.

S azért vigad, hogy feledje búját, bánatát!

Van elég gyászunk, szomoruságunk.

Ha nem tudnánk olykor szabadulni a tehertől: leroskadnánk alattok!...

Tehát, mig farsang van: mulassunk!

Majd ha az események igénybe veszik minden erőnket:

A haza érdekében tenni is tud, fog is, mint magyarhoz illik, mind az, ki sirva vigadott!

— **Beküldetett.** „A Magyar- és Erdélyhonban lakó összes lengyelek saját érdekükben fölkéretnek, hogy lehetőleg pontos lakczimeket a „Tygodnik polski" czimü lengyel hetilap szerkesztőségének Pesten, Posner-féle könyvnyomda, minél előbb beküldjék."

= **A baloldali kör** e hó 17-én tartott ülésében egyhangulag kimondatott, hogy az ellenzék országos értekezletet tart, melynek ideje körülbelöl márczius közepére tüzetik ki; — a hazában létező és alakulandó baloldali körök felkéretnek, hogy a nevezett értekezletre küldendő képviselőiket február hó 20-ikáig jelentsék be a központi a baloldali körben.

= **Ellenzéki szervezkedés.** A 48-as párt vasárnap, e hó 21-én tartja Pesten országos szervező gyülését; a balközép ugyan ily gyülés megtartását f. é. febr. 20-ára tüzte ki.

= **Az osztrákbank és Magyarország.** Az osztrák nemzeti bank tegnapelőtti közgyülésén előterjesztett igazgatói jelentésben, Magyarországot illetőleg a következő nyilatkozat foglaltatik. „A mi a nemz. banknak, Magyarország iránti viszonyát illeti, mult évi jelentésünk ama helyére hivjuk fel a t. közgyülés figyelmét, melyben az mondatik, hogy a nemz. bank 1780 öszén késznek nyilatkozott a magy. bankfiókok dotatióját nem kisebbiteni azon föltétel alatt, ha ő excja a magyar pénzügyminiszter azon kötelezettséget vállalja magára, hogy a bankkérdést egész terjedelmében a magyar országgyülésnek akkor küszöb előtt levő téli ülésszakában eldönti: s mi arra emlékeztetjük önöket, hogy e feltételre válaszolólag a magyar pénzügyminiszter 1870. jul. 28-diki jegyzékében késznek nyilatkozott, hogy a bankkérdést a magyar országgyülés legközelebbi téli ülésszakában a napirendre hozza s hogy hasonlóképen nyilatkozott a magyar országgyülésen is. A nemzeti bank teljesitetette a maga kötelezettségeit. Minthogy azonban az ennek megfelelőleg biztositott ellenszolgálat, legélénkebb sajnálatunkra még ma sem következett be, a nemzeti bank nem tekintheti magát előbbeni, föltételesen tett igérete által kötelezettnek.

= **A bécsi világkiállitás** ügyében alakitott magyar orsz. bizottmány végrehajtó bizottsága, mint a „Hon"-ban olvassuk, azt határozta, hogy Horvát-Tótország s a katonai végvidék számára Zágrábban külön országos bizottság felállitását fogja ajánlani. A sz. István koronája fensőségi jogát a kiállitáson a magyar zászló fogja jelölni.

Debreczen sz. k. város szervező küldöttségének javaslata.

(Folytatás.)

A pénztári hivatalok. 1. Házipénztár. 2 Alapitványi pénztár. 3. Adópénztár. 4. Árvapénztár.

A házi pénztári hivatal áll a pénztárnokból, ellenőrből, egy pénztártisztből s egy rendes irnokból. Minden bevételről és kiadásról fő- és részletes naplók vezetendők, melyek közől az előbbiek a pénztárnál maradnak, a részletes naplók azonban havonként, illetőleg rövidebb időszakban is a hozzá tartozó okkmányokkal együtt, megvizsgálás végett a számvevő hivatalhoz adatnak be. A biztositékokról állandó letéti napló, egyéb letett pénzekről pedig kis letéti naplók vezetendők. — Átalában, a hivatal kezelése alá utasitott tárgyakról segédnaplók készitendők.

Az alapitványi pénztári hivatal áll a pénztárnokból és ellenőrből. Az alapitványokról, és az e hivatal körébe utasitott egyéb pénzkezelésről külön naplók vezetendők; a bevételek és kiadások számvevői ellenjegyzés mellett történnek; a vagyontalan árvák részére utalványozott segélypénzek fizetése, s nyilvántartása is ide tartozik; a kiutalványozott kölcsönöket sorrendben kifizeti, s az ezekről szóló kötelezvények biztositásáért felelős a tisztiügyvéddel együtt, a kötelezvények őrizete alatt állanak, tartozik a kamatok s felmondott tőkék idejében kifizettetéséről kellőleg gondoskodni.

A pénztári hivatal minden évről számadást készit és azt idejében beterjeszti a közigazgatási tanácshoz, — melynek felügyelete alatt áll.

Az adópénztár: Az adópénztári hivatal áll a pénztárnokból, ellenőrből, 1 késedelmi kamatszámitóból- és 2 napdijasból.

E hivatal az állam érdekében, az adóköteleseк által fizetett adót átveszi, az adókönyvbe beirja, s a naplóba és a B. táblázatba bevezeti; minden este az azon napon begyült pénzöszszeg a napló tételeivel egybevettetik; s minden hét végén a heti bevétel összesitetvén, a kir. adóhivatalnak átadatik, mely az átvételről elismervényt szolgáltat ki.

E hivatal az illető közigazgatási tanácsnok és a számvevőség felügyelete alatt áll; kik is a szabályszerü felügyeletet, véletlen vizsgálatok utján is, érvényesiteni tartoznak.

Mindegyik pénztárnok és ellenőr a legszigorubb felelősség alatt áll; — s évi fizetésével egyenlő mennyiségü készpénzt, vagy annak megfelelő biztositékot köteles letenni, melynek megbirálása a közigazgatási tanács körébe tartozik s a biztositék letétele a közgyülésnek idejében bejelentendő.

A közlevéltár: a közlevéltárnok és segédje kezelése alatt áll.

A közlevéltárnok felelősség alatt őrzi a levéltárt; az eredeti okmányokat csak tisztviselőknek adhatja ki, és pedig, csak bizonyos határideig s térítvény mellett; hiteles másolatokat kiszolgáltat; a levéltárrendezés egyik tényezője a régibb iratokra nézve; az ujabbakat pedig tartozik ugy kezelni, hogy a kiadott utasitás szerint a rendezett levéltárba beilleszthetők legyenek; az előiratokat idejében kiszolgáltatja s azok visszakerüléséről s besztásáról gondoskodik.

A közlevéltár, a főjegyző, illetőleg a levéltárrendezésre felügyelő bizottmány felügyelete alatt áll.

Az erdőszeti személyzet: áll az erdőmesterből, 5 erdőszből, egy gyakornokból, 45 erdővédből. Az erdőszeti személyzet, a gazdasági tanácsnok ellenőrzése mellett, az erdőmester rendelkezese alatt áll, ugy az erdőkezelés, mint az erdőrendőrség tekintetében.

Egyébiránt az erdőszeti személyzet állandósitása kimondatik ugyan, de amellett a hanyag és lelkiismeretlen kezelés, vagy képességhiány miatti elmozditás fentartatik.

Az erdőmester és az erdőszök közt az erdők a kezelésre és felügyeletre nézve, a gazdasági tanács által osztatnak fel, az erdőszeti személyzet meghallgatásával.

Az erdőségek kezelését illető fontosabb ügyekben, az erdőmester, illetőleg az összes erdőszi személyzet véleménye kiveendő. Az erdőmester rendelkezik a többi erdőszszel, a megállapitandó hatáskörben.

Átalában az erdőmester felügyelete kiterjed a városi összes erdőségre, erdei területekre, csőszházakra, nyilvános séta- s befásitott terekre, az országutak mellett levő fákra; az erdőségi határdombokra, utakra, hidakra; a vadászati tilalom fentartását eszközli, az e tekintetben felmerülő erdei s mezőrendőri kihágásokat bejelenti.

Az erdők fentartása, gyarapitása, a puszta területek beültetése tárgyában javaslatokat terjeszt be a gazdasági tanácshoz, s ha azok elfogadtatnak,ugy a közgyülés s a gazdasági tanács egyéb megbizásait illetőleg is, azok végrehajtását, a gazdászati tanácsnok ellenőrzése mellett, eszközli.

Az erdőmester a gazdasági tanácsban, megjelenni köteles, s a gazdasági bizottmány rendes tagja. A külrendőrség kezelésében az erdőszemélyzet a kapitányi hivatalnak segédkezet nyujtani köteles. További utasitást az erdőszeti személyzet a gazdasági tanácstól illetőleg a közgyüléstől vesz.

Egésségi személyzet. Áll 1 fő, 1 kórházi orvosból, a kórházi gondnokból, 2 állatorvosból, 1 bábából, 4 betegápolóból, 1 kórházi szolgából. A hivatalos teendőket az alább jegyzett felosztás szerint teljesitik.

1.) A főorvos az egésségügyre vonatkozó minden mozzanatra felügyel; figyelemmel ki séri a városban keletkezett betegségeket, járványokat, s azokról havi és évi kimutatást terjeszt elő; — megfigyeli a kóranyag fejlődésére s terjedésére kedvező körülményeket, s azoknak elháritása iránt egésségügyi javaslatokat terjeszt időszakonként a végrehajtással megbizott hivatalnokokhoz.

Az aggottak, munkatehetetlenek menházában ápoltakat orvosi felügyelet alatt tartja.

A város és egyházak által segélyezett árvákat, a város szolgálatában levő cselédséget szükség esetében orvosolja.

Az évi rendes és a pótsorozásoknál müködni köteles.

A helybeli gyógyszertárak rendes kezelése felett őrködik, azokat évenként felsőbb rendelet értelmében vegytani vizsgálat alá veszi, a közintézetek számára kiszolgáltatott gyógyszerek árjegyzékét felülvizsgálja.

A fegyenczek feletti felügyeletet egésségi szempontból teljesiti.

2.) A kórházi orvos: a közkórház kezelését vezeti és rendezi; a városi árvákat, szegényeket és cselédséget szükség esetén orvosolja, a főorvos akadályoztatása esetében, annak helyettesitője.

3.) A két alorvos közül: az egyik a fegyenczeket naponta ellátja a szükséges orvosi segélylyel, mig a másik a közkórháznál müködik. A védhimlő ótást, a halottvizsgálást teljesiteni és a haláleseteket bejelenteni, mindketten kötelesek.

Megvannak bizva, hogy, a hozzájok folyamodott árvák, — szegények — és városi cselédeket orvosi segélylyel ellássák.

4.) Az állatorvosok közül egyik martius 1-től november 1-ig a hortobágyi pusztán tartozik lakni s az állatok egésségi állapota felett, a szabály-rendeletek értelmében őrködni; a második ugyanerre van megbizva a város területén; emellett naponta vizsgálja a levágandó marhák egésségi állapotát és a vaspályán szállitandó marhákat; a heti vásárokon jelen lenni köteles.

A város tulajdonához tartozó állatok orvoslását mindkettő tartozik teljesitoni.

Városgazdák, épittető biztos (szertárnok), cserép- téglamester. A gazdasági tanács hatósága alatt állanak, — az által vétetnek fel s bocsáttatnak el. Munkakörük az eddiginél czélszerübb berendezést igényelvén, a gazdasági tanács által fog külön utasitásban szabályoztatni.

Az átalános igtató- s kiadó hivatalok és az iroda, a főjegyző felügyelete alatt állanak. Az igtatókönyvet az igtató vezeti, a megállapitandó rovatok szerint.

Az igtató tartozik: ünnep és vasárnapokon délelőtt 11 órától 12-ig, a többi napon délelőtt 9 órától 12-ig, délután 3 órától 5-ig a a beadványokat átvenni, rövid, de a lényeges pontokat magában foglaló kivonatban, folyó számok alatt beigtatni; az igtatókönyvben az ügydarabok számát a beadványon s mellékletein is feljegyezni; az előző számokat kikeresni, s a beadványon kivül megjelölni; az előiratokkal felszerelteтni a beadványokat, és azokat délután 6 óráig, az igtatókönyvvel együtt, a polgármesterhez felvinni. Az igtatókönyvet mindennap lezárni köteles.

Az elintézett ügyek elintézési számát és napját, az igtatókönyv illető rovatában tisztán feljegyezni.

Az oly beadványokon, melyek mellé pénz s pénzérték is csatoltatik, tartozik az igtató annak miségét és mennyiségét feljegyezni, s a polgármesterhez, illetőleg főjegyzőhöz, a rendes órát nem várva, felvinni, hogy azok azonnal beutalványozhatók, illetőleg letéteményezhetők legyenek.

A kiadó, tartozik a kiadványozás végett átadott iratok átvételét elismerni, s a kiadványozást pontosan idejében teljesiteni.

A kiadó következő könyveket tartozik vezetni: a kiadó- levéltározási, kézbesitési, ügyhátrány, posta és pénzküldeménykönyveket.

Az elküldés végett hozzá utasitott pénz és pénzértéket haladék nélkül illető helyére küldeni, azokról téritvényt venni, a pénzkönyvben a küldemény minőségét és mennyiségét bejegyezni, a pénzküldeményekrőli vevények eredetijét az illető ügyiratokhoz csatolni, s a pénzkönyvet minden héten a polgármesterhez, illetőleg a főjegyzőhöz megvizsgálás és aláirás végett bevinni köteles.

A posta, s egyéb aprólékos költségekre kivett előlegekről pontosan, okmányokkal felszerelt számadást tartozik késziteni.

A kiadványozás végett hozzá érkezett határozatokat az igtatónak, az elintézés bejegyzése végett, kiadványozás után pedig a közlevéltárnoknak könyvbeli elismerés mellett átadja.

Az ügyhátrányokról, a közigazgatási, gazdasági tanácshoz, és a közgyüléshez idejében, egyenként minden ügyről külön jelentést terjeszt.

A kiadó mellett egy irnok müködik rendesen, ki folyvást segélyére van; azonkivül az irodai munkálatokat négy rendes irnok teljesiti.

Állandó bizottmányok. 1-ör rendőri s katonai. 2-or adó, számvevő, iskola, egylet, sajtó s közmunkaügyi. 3 or árva, szegény közkórház s közegésségügyi. 4-er levéltárrendezésre felügyelő; 5 ör gazdasági; 6-or magánlevéltári; 7-er jog s pénzügyi; 8-or épitészeti s szépitészeti.

Az állandó bizottmányoknak kötelességök a közgyülés, a tanács által hozzájok utasitott tárgyakra nézve véleményt adni; — a körükhöz tartozó ügyekben tapasztalt hiányokat felfedezni, a szükséges javitásokat inditványozni. Véleményeiket jegyzőkönyvi alakban mutatják be.

Mindegyik állandó bizottmány — azonban a magánlevéltári bizottmány kivételével — az elnökön és jegyzőn kivül 12 bizottmányi tagból és az illető szaktisztviselőkből áll, kik mindnyájan szavazati joggal birnak.

Érvényes határozat hozatalára az elnökön

TÁRCZA.

A VILÁGTALAN LEÁNYA

vagy

CONCINO CONCINI.

— Franczia regény —

GONZALES EMANUELTŐL.

(Folytatás.)

Harmadik rész.

— Csak egy föltétel alatt bocsáthatok meg önöknek, — válaszolt XIII. Lajos. — Önök gyanusitgatták ezt a szeplőtlen szüzet, ki előttem drágább, mintha nővérem lenne, ki büszkén hordhatja fejét magasan udvarunknak legerényesebb hölgyei közt. Erre esküszöm, koronámra! Remélem uraim, hogy szavaimban nem fognak kétkedni. Igyekezzenek önök ez angyalt kiengesztelni, ha kegyemre némi sulyt fektetnek.

Bouillon herczeg tiszteletteljesen közeledett Krisztinához s kezet csókolván neki, igy szólt:

— Kisasszony, ő felsége kiváló kegyét érezteti velünk, midőn megengedi, hogy erényei feletti tiszteletünket kifejezhessük. Legyen kegyed is elnéző irántunk s feledje esztelen megjegyzéseinket, melyek mint tompa nyilak pattantak vissza tiszta lelkének vértjéről.

Mindnyájan követték Bouillon herczeg e példáját, engedelemért esedezve Krisztinától, kit már is ugy tekintettek, mint a király jövőbeli kegyenczét.

Krisztina a bókokra szó nélkül bólintott fejével.

A király derült arczczal mosolygott. Érzé hogy gyöngesége daczára is diadalt aratott.

— Most pedig engedjék uraim, hogy elhagyjam önöket s folytathassam a vadászatot. Legyenek egyébiránt meggyőződve, hogy titkukat nem fogom elárulni. Bellegarde herczeg legyen ön lovászmesterem, sziveskedjék kengyelt tartani, — tevé utána nyájasan.

A bájos Estrelles Gabriela egykori kedvese engedelmeskedett.

Miután a király az ország nagyajit üdvözölte, me gsarkantyuzta lovát s tovalovagolt.

Eképen kerülte ki lélekjelenléte által a király a nekivetett cselt, mely ha sikerül, — egész Francziaországot lángbaboritja s polgárháborut idéz elé.

V.

Ki ebekkel köt barátságot, ebül kell vesznie.

A király távozta után kisérletet tettek az ál-favágók, ha Thornsteim kisasszonyt rábirhatnák arra, hogy őket saját jószántából Soissonsba kövesse. De sem rimánkodás, sem fényes igéret nem vehette őt arra, hogy az erdei lakot odahagyja.

Alighogy a király lova patáinak dübögése elhangzott a távolban, midőn Langallerie őrgróf ellenkező irányból megérkezett kopófalkájával Perrier Ferencz társaságában.

Midőn az őrgróf a király távozását észrevette, hirtelen megállitá lovát s gyanusan szemlélte a favágókat Krisztina társaságában.

A fiatal festő nehány szóval megérteté vele a körülményeket. Hirtelen megfujta kürtjét, hogy ezáltal valamennyi a környéken levő vadászt ez irány felé csalja s a főurakat, kiknek némelyikére azonnal ráismert, saját tőrükben foghassa meg.

Az őrgróf elgondolá, hogy ily fogást roppant mérvben jutalmaznak.

Már látta, hogy jutalmazza őt meg Concini egy millióval s hogy öleli őt meg az anyakirálynő, hogy emeli őt herczegi rangra, nevezi ki tartományi helytartóvá, vagy gárdakapitánynyá.

A főurak is azonnal észrevették azonban az őket környező veszélyt, s daczára a félelmes vérebeknek, melyek az őrgrófot környezék, felemelt baltákkal közeledtek.

Ugyanekkor Gorju is közeledett Perrier felé s hirtelen ezt sugá fülébe:

— Ha az őrgróf összekürtöli a vadászokat, az álfavágók ugyan kelepczébe jutnak, de Thornsteim kisasszony hirneve is koczkára lesz téve s szabadsága és élete az anyakirálynő kegyelmétől függ, ki őt gyülöli.

Perriernek sem kellett több, hátulkerült s hirtelen elkapta Langallerie kezéből a kürtöt s igy szólt:

— Bátyám! A király meg van mentve. Azonban a Thornsteim kisasszony becsülete azt kivánja, hogy itt egy csepp vér se hulljon. — Engedje ön a lovagokat békével távozni s szólitsa vissza magához ebeit.

Az őrgróf nem igen volt hajlandó öcscsének engedni, azonban mig ezzel vitázott, Gorju és a favágók fölhasználták az alkalmat s hirtelenében leránták őt paripájáról s megkötözve bevitték a kunyhóba.

Oda kötötték egy vastag gerendához, mely a falnak támpontul szolgált.

— Őrgróf ur, önt senki sem fogja bántalmazni, — szólt Bouillon herczeg, — azonban kénytelenek voltunk ekép cselekedni, nehogy ön e menhelyünket elárulja.

Ezzel intett barátainak a távozásra s mindnyájan szétoszlottak az erdőben.

Az embervadász dühösen káromkodott e nem várt esete fölött s átkozta öcscsét.

— Hát örökké csak mint ellenséggel kell teveled utamban találkoznom, — szólt az őrgróf. — Ime ma a te hivásodra jöttem ide s te elárulsz engem a király ellenemek előnyére. Ha te e helyett segédkezet nyujtottál volna, utjokat vághatjuk vala s mindketten boldogulandánk.

— A Thornsteim kisasszony becsületének megőrzése miatt kellett igy cselekednem bátyám, — válaszolt az ifju komolyan.

— Óh te balgatag! Lásd, ha azok a nemes urak tőrbe estek volna, annyiféle birtok és hivatal között választhatnál most. Azt a nemes kisasszonyt is nőül vehetnéd akkor, a nélkül, hogy merészelt volna valaki az ő becsületében gázolni.

— Őrgróf ur, én kevésbé törődöm a birtokok és hivatalokkal, mint Thornsteim kisasszony becsületével.

— Szerencsétlen! És te e szenvedélyedért nagybátyádnak szerencséjét áldozod föl. Azt hiszed, kinálkozik többé ily alkalom? — Elfeledéd, mily dusan jutalmazták Themimust, midőn Condé herczeget elfogta? Én az egész viperafészket sarkam alá szoritnám. De soha sem is bocsátom meg neked e tettedet.

(Folyt. következik.)

és jegyzőn kivül legalább 5 tag jelenléte szükséges. Egyenlő szavazatok esetében az elnök szava dönt.

Belügyeit mindegyik bizottmány maga rendezi.

Az állnadó bizottmányok ülései nyilvánosak.

A rendőri s katonai bizottmány. Elnöke: a főkapitány, tagjai az 5 alkapitány, és 12 bizottmányi tag. — A bizottmányba behivathatnak: a tiszti főügyvéd, főorvos, erdőmester, csendbiztos, mátai biztos.

Teendői: a közgyülés, a közigazgatási tanács, a polgármester, a főkapitány által a kapitányi hivatal körébe utasitott ügyek feletti véleményadás.

Az adószámvevő, egylet, sajtó s közmunkaügyi bizottmány. Elnöke egyik közigazgatási tanácsnok, jegyzője a közigasgatási aljegyző, áll ezeken kivül 11 bizottmányi tagból, továbbá, tagjai az adópénztárnok, közmunkavezető mérnök, a főszámvevő.

Hatásköréhez tartozik a házipénztári kezelés, s a számvevőség körül tapasztalt hiányok kijavitása és megfelelőbb rendszer megállapitása, továbbá az iskolaügy, egyleti jog s a sajtó viszályok, a közadó és közmunka kérdése körül forgolódó oly esetekben véleményadás, melyek a bizottmányhoz utasittattak.

Árva-szegény-egészségügyi s közkórházi bizottmány. Tagjai: egyik közigazgatási tanácsnok, mint elnök, egyik közigazgatási aljegyző, 12 bizottmányi tag; ezenkivül az alkapitányi pénztárnok, — a főorvos, a kórházi orvos, egyik alorvos, és a kórházi gondnok.

Teendői: a fennálló törvényes rendeletek s utasitások értelmében, a közegészségi ügyek felett, a város bel és kül területén őrködni; a tapasztalt hiányok elhárítása végett javaslatokat, s orvosrendőri vizsgálatokat tétetni, a járvány és ragályos kórok megelőzésére óvó rendszabályokat javaslani, az egészségügyi köz és magán intézvényekre, gyógytárakra és azok szabályszerü kezelésére felügyelet; — a város egészségügyi állapotáról, havonként a közigazgatási tanácshoz jelentést, a hus s más élelmi czikkekre nézve időnként vizsgálatokat tétetni; a himlőoltás és a halottszemle szabályszerüsége felett őrködni.

A közkórházban, a kórházi orvos, mint igazgató működik; — alárendeltje az alorvos, a gondnok, a bába és a betegápolók; a munkabeosztást és a szabályszerü eljárásra nézve szükséges teendőket elrendezi: a gondnok által naponta a betegek számára készitett étlapokat és az ételeket megvizsgálja: a kiszolgáltatott ételekről a gondnokkal havonkint számadást, a kórházba bevett betegek vagyonáról pedig jegyzőkönyvet vezettet; az ápolási dijakat behajtatja, az általa be nem hajthatókról a gondnok által kimutatást készittet és azt a bizottmány utján, a közigazgatási tanácshoz beadja.

Általában a bizottmányhoz jelentést tesz, ugy az évi kórházi költségvetést, s az élelmi czikkekre mint egyéb fontosabb tárgyakat illetőleg..

A bizottmánynak jogában áll a közkórházra vonatkozó ügyeket és eljárást megvizsgálni, s javaslatait a közigazgatási tanácshoz, illetőleg ennek utján a közgyüléshez felterjeszteni.

Ezenkivül a vagyontalan árva szegény ügyben felmerülő kérdésekben véleményadás.

Levéltarrendezésre felügyelő bizottmány. Elnöke a főjegyző, tagjai a közlevéltárnok, a levéltár rendezéssel megbizottak, s az ide választott bizottmányi tagok és a levéltárnoki segéd, ki a jegyzőkönyvet, illetőleg a jelentéseket telteszi.

Teendője: felügyelni, hogy a rendezés a megállapitott szabályokhoz képest czélszerüen történjék és a munka minél gyorsabban folyjon.

Megállapodásait, jelentéseit, javaslatait, a közigazgatási tanács utján a közgyüléshez 3 hónaponként terjeszti be.

Gazdasági bizottmány. Elnöke a gazdasági osztályt vezető tanácsnok, tagjai az ide megválasztott 12 bizottmányi tagon és a gazdasági tanács jegyzőjén kivül az erdőmester, városgazdák.

Hatáskörébe tartoznak: a város földbirtoka, üzleti ágai, mint az erdő, a tégla, cserépgyártás, a városi nyomda kezelése tárgyában javaslatokat tenni, az e tárgyban felmerült, javaslatok iránt véleményt adni; a város vagyonából elidegenitések, a polgárositások, a városi kötelékbe felvétel felett véleményt mondani; mindazon részint tulajdoni, részint közös használati kérdésben, hol a városnak, mint ilyennek jogai, a magán birtokosoktól tisztán elkülönitve nincsenek, a használatra nézve gyakorlati rendszabályokat tervezni, s az ily inditványok felett véleményt mondani.

Általában indokolt előterjesztéseket tenni, a közgyülés, vagy gazdasági tanács megbizása folytán.

A magánleveltári bizottmány. Áll a magánlevéltárnokból és azon bizottmányi tagokból, kiket a közgyülés bizottmányi tagjai s általános szótöbbséggel ide megválasztanak.

Ezeken kivül tagjai: a magánleveltári segéd, és magánleveltári ügyvéd, de ez utóbbiak szavazati joggal nem birnak.

E bizottmányban a tollat, a magánleveltári segéd viszi, ki valamint a magánleveltári ügyvéd is, hasonlókép, a most emlitett módon választatik.

A magánleveltári bizottmány, mint a közönség hatalmazottja, a város minden magán birtokviszonyából eredő kérdés felett önállólag határoz, azonban évenkint, sőt bevégzett fontosabb ügyekről időnkint is tartozik tudomás végett jelentést tenni a közgyüléshez, eljárása eredményéről indokolás nélkül.

A magánleveltári bizottmány megkeresése folytán a polgármester köteles a szükséges összegeket a házipénztárból utalványozni, és a bizottmány rendelkezésére bocsátani.

A jog- és pénzügyi bizottmány. Áll egyik gazdasági tanácsnokon, mint elnökön, s a gazdasági jegyzőn kivül az ide megválasztott 12 bizottmányi tagból, továbbá, a tiszti főügyvédből, főszámvevőből, házi és alapitványi pénztárnokból. Teendői körébe tartoznak: éber figyelemmel kisérni a város jövedelmeit és kiadásait, a gazdasági költségvetés, a tartozásbeli elengedések, adományozások, rendkivüli kiadások, a háziadó behozása, mennyisége és kulcsa a város részére kölcsönvételek, a követelő és szenvedő adósságok, a város adósságainak törlesztése, uj hivatalok felállitása, peregyességek, s minden oly tárgyban indokolt javaslatot adni, melyek a közgyülés által ide utasittatnak.

A gazdasági, s jog és pénzügyi bizottmányok, a közgyülés vagy a gazdasági tanács felhivására együttes ülést is tarthatnak.— Ily esetben az elnökséget a városi főgondnok viszi; s legalább 10 tag jelenléte szükséges.

Épittetési és szépitészeti bizottmány. Tagjai: egyik gazdasági tanácsnok, mint elnök, a gazdasági tanácsi jegyző, s az ide megválasztott 12 bizottmányi tag. — Továbbá a főmérnök, épittető biztos.

Teendői körébe tartozik: a középitkezések, utépitések, utcsák, terek szabályozása - egyengetése, házak, terek kisajátitása, járdák, csatornák készitése — tárgyában javaslatot, tervet készitteni, kész terveket vizsgálat alá venni, s véleménynyel kisérni; — a városi középületek fentartása, s javitása, igazitása iránt, előterjesztéseket tenni, általában a fent előroult ügyekben, a közgyülés, illetőleg a gazdasági tanács felszólitására, okadatolt véleményt nyilvánitani.

(Folyt. köv.)

A törvényhatóságok szervezése.

*** A ki meg akar győződni arról, hogy a jobboldali lapok törvényhatósági tudósitásai mily alaposak, — ne sajnálja magának azon kis fáradságot venni, hogy a „Pesti Napló“ tegnapi számából a szathmármegyei levelet, (N.-Károlyból) olvassa el.

Ékes szavakkal elő van ott adva, hogy Szatmárban a Deák-párt „nevezetes többségben“ van, de azért elismeri a jámbor levelező, hogy az ellenzék győzött a választásoknál.

Ismertettük nem régen mi is az ottani főispán, Ujfalussy Miklós eljárását, mely szerint a többség akarata ellenére jelöltette ki Jékeit alispánnak; erre meg azt mondja a Napló levelezője, hogy a baloldal vezetői is nyilvánosan elismerték a főispán tapintatosságát. Hogy Szatmármegye jobboldali köréből csak ily levél tudott kikerülni, az nem feltünő előttünk, de azon csudálkozunk, hogy a Napló nem szégyenlé azt napvilágra adni.

Pótlólag felemlitjük még a szatmári gyülésből, hogy Domahidy Ferencz feliratot inditványozott az országgyüléshez, hogy kéressék meg a XLII. t. cz. 4 s 5-ik szakaszainak módositására. A többség ez inditványt — a jobboldal minden erőfeszitése daczára is — elfogadá.

Hasztalan tehát a Napló öröme Szatmármegye jobboldalisága felett.

UJDONSAGOK.

* **Debreczen város szervezési munkálatát** minél előbb közölni akarván, ma szükségesnek látluk lapunk rendkivüli kiadását jelentetni meg, s abban rendes rovatainkat csak is oly mérvben képviseltetjük, a mint azt a terjedelmes munkálat megengedi. Hirdetéseket pedig ma egyátalán nem adhattunk, térhiánya miatt.

* **A nőegylet által** az árvaház javára rendezett jelmezbál tegnap este a szinházban fényesen sikerült. — A bejáratoknál Komlóssy Imréné s Kacskovics Ivánné fogadták a vendégeket, s osztogatták a tánczrendet és sorsjegyet a belépőknek. — Hölgyvilágunk kitett magáért a jelmezekben való megjelenésben, mert 60-an felül voltak a mythologiai, és történeti alakok jelmezeibe öltözve, s a toilettek egyátalán diszesek, izlésteljesek voltak. Igen sajnáljuk, hogy a magyar történelemből egyetlen nő alak sem volt képviselve. Legnagyobb mérvben a rococco korszak szerepelt. — Az elnök grófnő kifogyhatatlan volt a figyelemben a vendégek iránt, s hogy a bál jövedelmét szaporitsa, sorsjegyeket, virágcsokrokat árult s ezekből az árvaház javára je e tékeny bevételt eredményezett. — A jó kedv általános volt, s a nyereménytárgyak kisorsolása, mely a cottillion alatt történt, csak emelte azt. Báuki István nyereményét a nőegylet javára ajánlotta vissza, s az ott a helyszinén magas árig felárveretetett. — A tánczvigalom 4 óra felé is tartott, s oly kedélyes, oly csinos és minden tekintetben sikerült volt, a mint azt a buzgó rendezők fáradozásai nyomán várni lehetett. A zenét két zenekar játszotta felváltva. A buffet is kielégitő volt. — A férfiak egy része regeli 8 órától is poharazott az étteremben. — E tánczvigalommal elmondhatjuk, hogy a farsang méltóan köszöntött be vele, a müveltebb közönség üdvözlésére. — A számadást közölni fogjuk.

= **A Debreczenben felállitandó gőztéglagyár részvénytársulat ügyében** tegnap délután 5 órára, a Bika éttermébe összehivott értekezlet, az érdeklettek által igen szép számban volt látogatva. Jelen voltak: Komlóssy Imre, Molnár György, Rácz György, Holländer Gyula, Nemes Gábor, Brunner Eduard, Mezey Károly Nemes Kálmán, Szepessy Kálmán, Varga Ferencz, ifjabb Csáthy Károly, Nánássy Ferencz, Hutttlesz István, Simonffy Sámuel, Telegdi K. László, Szepessy Gusztáv, Zichermann Ignátz, Kutassy Imre, Ziwuska Ferencz, Hoffmann József, Makó István, Koncz Elek, Bignio János, Budaházy József, Tóth Sándor, Fehér Hermann, Barcsay Miklós, Kohn Móricz, Berger Henrik, Steinfeld Ignatz, Pekár Imre, Strelisker Manó, Szabó Antal. — Az értekezletet Nemes Gábor nyitotta meg, s előadta, hogy Zichermann Ignátz belátva egy városunkban felállitandó gőztéglagyár szükségét, a végből hivta össze ezen értekezletet, hogy jelenleg fenálló téglagyárát egy érdektársulatnak, mely azt gőztéglagyárrá alakitsa át, felajánlja, s felhivta a jelen voltakat arra, hogy e tárgybeli nézeteiket cseréljék ki. Ekkor Komlóssy Imre inditványára az értekezlet elnökéül közfelkiáltással Molnár György választatott meg, ki is, mintán szépen kifejtette egy gőztéglagyárrészvénytársulat létesülésének mind a város közönségére, mind a részvényesekre előnyöket igérő volták, Zichermann Ignátzot szólitotta fel, mint inditványozót, hogy adja elő ajánlatát. — Zicherman Ignátz körülbelől ugyanazon dolgokat terjesztette elő, melyek a lapunkban e tárgyban megjelent két czikkben fejtegetve voltak, csupán az volt előadásában uj, hogy egy általa felmutatott hiteles szerződés szerint Sz, Nagy Károly kész a Zichermann féle téglagyár tőszomszédságában levő 27 hold földét az azon létező superaedificiumokkal együtt a társulatnak 27 ezer ftért birtokába bocsátani, miáltal az épitendő gőztéglagyár a keletkezés perczében 38 hold telek birtokában lenne.

Zichermann Ignácz a befektetendő tőkét 180,000 frtra tervezi, melyből a két telek és az azokon levő épületek megvételére 87,000 frt fordittatnék; a többi 93,000 frt a gépek megszerzésére, a körkemencse, száritó csinek, összekötő vasutvonal épitésére, fordittatnék, s abból forgalmi tőkeképen is maradna fen nehány eser forint, mely adandó alkalmakkor a szomszédos Téglászkertben szerzendő talaj vásárlásra is forditható lenne. Zichermann az elnök által tett, s az ügy érdamére vonatkozó kérdésekre elég világos s kielégitő feleleteket adott, azonban igen sajnáljuk, hogy sem a realitások hiteles térképét, sem oly előleges számitásokat nem mutatott be, melyek az értekezletnek a tárgyhos szólást részletesebben megengedték volna. Zichermann Ignácz kikérdezése után Szepessy Gusztáv szólalt fel, s elmondotta, hogy Egerben azóta, a mióta a káptalan kőszeénnel égetteti a téglát, csaknem 50%-al olcsóbb lett az épitkezés, s elvben mint rendkivül üdvös dolgot melegen pártolja egy gőstéglagyár felállitását, s annak sincs bizonyos kőrülmények között ellene, hogy egy ilyen gyár, már fenálló telepek alapján — illetőleg azok beolvasztásával létesittessék. — Azonban e tárgy megvitatása szakértelmet kiván ván, nem látja helyesnek, hogy az értekezlet itt a részletekbe ezuttal bele bocsátkozzék; mondja ki az értekezlet azt, hogy az eszmét pártolja, s küldjön ki kebeléből egy bizottságot, mely a helyszinén szerzett tapasztalatok, s valószinüséggel biró számitások alapján tegyen jelentést a megbizó értekezletnek, mely jelentés aztán a további tárgyalások alapjául szolgálhat.

Ekkor Holländer Gyula azon kérdést vetette fel, hogy minő jövedelmet helyez e vállalat a részvényesek számára kilátásba, s e kérdés fejtegetése folytán a gépek előállitási költsége felmerülésével, Pekár Imre mint szakértő kéretett fel felvilágositás nyujtására, s ő a hozzá intézett kérdéstől eltérve, azt tartotta szükségesnek hangsulyozni, hogy e gyár felállitásánál mindenekfölött a kiaknázandó talaj minősége és mennyisége játsszák a főszerepet, s a gyár felállitásánál oda kell törekedni, hogy miután a gyárépületeket a talaj kimeritésével odább szállitani nem lehet, az előleges kiszámitások ugy tétessenek meg, hogy a részvénytőke a gyár jövedelme által bizonyos számu év leforgása alatt amortizáltassék. Erre nézve azonban, hogy az alaposan ki legyen számitva, szakértők által teendő helyszinéni szemlék, a felhasználható föld minőségének, köbtartalmának pontos kiszámitása, aztán alapos költségvetés szükséges, s ennek megtételére ő is ajánlja Szepessy Gusztáv azon inditványát, hogy e végből egy bizottság küldessék ki. — A bizottság kiküldését az egész értekezlet pártolja, azonban Komlósy Imre tudatja az értekezlettel, hogy — bár ez értekezlet Zichermann Ignácz ajánlata folytán jött össze, de miután ő azt hiszi, ha e gyár ügye közügy, s az ajánlattevőt is leginkább a közügy iránti érdeklődése vezérelte, a gőztéglagyárrészvénytársulat eszméjének felszinre hozásában, s egy ily gőztéglagyár helyiségéről más részlől is tétetett inditvány, ő mindenesetre szükségesnek tartja, hogy ezen másik ajánlat is elébe terjesztessék az értekezletnek. Hoffmann József erre azt jegyzi meg, hogy ha már másik ajánlat tétetett, s hogy nem arra lenne a fősuly fektetve, hogy a gyár a városhoz közel, s a vasut mellett legyen, ő is fel tudná ajánlani a maga 15 nyilas földét az Ebesen, de ő a mellett van, hogy azon telek, melyet a társulat megszerez mindazon kellékekkel birjon, melyek a gyár jövedelmezőségét biztositják, s annak megitélésére, hogy a felajánlott telek bir-é a megkivánható kellékekkel, ő is egy bizottság kiküldését ajánlja.

Szepessy Gusztáv ismétli inditványát egy bizottság kiküldésére nézve, mely előleges tervjavaslatot készitve, azt az értekezlet elébe terjessze. — Ekkor Komlóssy Imre felszólitására Nánássy Ferencz több varga-kerti birtokos részéről tesz ajánlatot, kik irásban kötelezték magokat arra, hogy ottani birtokaikat az alakulandó részvénytársulatnak tulajdonába bocsátják át, igen méltányos feltételek mellett. Eddigelő 18 ezer □ ölnyi térség van felajánlva. — E helyen szerinte aránylag sokkal kisebb részvénytőkével lehetne a gőztéglagyárat létesiteni. — Pekár Imre nem tartja egészen correct eljárásnak azt, hogy azon értekezleten, mely Zichermann Ignácz kezdeményezése folytán lett összehiva, egy más ajánlat vétetik tárgyalás alá, de miután már megtörtént, inditványozza, hogy mindkét ajánlat vétessék figyelembe s a kiküldendő bizottságnak az szolgáljon irányadóul számitásában, hogy melyik ajánlat biztositja, a most mindjárt tulajdonul átbocsájtandó és nem a jövőre nézve kilátásba helyezett földek elégsége által, a befektetendő részvénytőke bizonyos év alatti amortizálását. — Elnök ezek után kimondja, hogy az értekezlet elismeri egy gőztéglagyár felállitásának szükségét, s annak létesitését a városra, valamint a részvényesekre nézve kivánatosnak tartja. Szivesen fogadja, mind a Zichermann és Nagy Károlyféle, mind a Nánássy Ferencz féle ajánlatot, s elfogadja Szepessy és Pekár urak azon inditványát, hogy egy bizottság küldessék ki, mely megvizsgálja mind a két felajánlott telek fekvését, a rajtuk levő épületeket, azoknak a gyári czélokra használhatóságát, a két telek területi nagyságát, a kiaknázható földanyag minőségét, köbtartalmát; probabilis költségvetést készitsen arra nézve, hogy a felajánlott telekből hány éven át, és évenkint mennyi cserép és mennyi tégla, minő minőségben készülhet, — miféle uj épitkezések, miféle gépek szükségesek, mennyibe kerülnek ezek, mi a felajánlott telkeknek megközelitő értéke, az azokból remélhető hasznot véve fel alapul, — s nem feledve azt, hogy a részvénytőke a földmennyiség kimerülése esetében, kell hogy az évenkint adott osztalék által amortizálva legyen! — Kéri az értekezletet, válaszsza meg szakértők belevonásával a küldöttséget.

Telegdi László felszólal, hogy szerinte nem akarhatja magát az értekezlet megkötni arra nézve, hogy a létesitendő gyárat a felajánlott két telek valamelyikén épitteti, hanem igen is épitteti majd ott, a hol azt legczélszerübbnek találja, ennélfogva kéri a megválasztandó bizottságot utasitani, hogy a netalán még beérkező telekfelajánlásokat figyelembe vegye, s legyen utána, hogy minél czélnak megfelelőbb helyet találjon fel a gyár felállitására.

Elnök a felszólalásra megjegyzi, hogy az általa formulásott utasitásból nincs kizárva a netalán még beérkező telekfelajánlások figyelembe vétele, igy tehát T. L. felszólalása nem ellenkezik a küldöttségnek adott programmal. Az elnök végül hangsulyozza, hogy a vasuttal való összeköttetés könyü eszközlése egy szárnyvonal által, egyik legfontosabb tényező lesz a vállalat jövedelmezőségére nézve, s erre főfigyelmet kér fordittatni.

Az értekezlet tagjai beleegyezésével az értekezleti jegyzőségre elnök Szabó Antalt szólitja fel, aztán a bizottság alakittatott meg a következőkből.

Elnök: Pekár Imre, választmányi tagok: Vecsey Imre, Nemes Gábor, Lux Sámuel városi főmérnök, Simonffy Sámuel, Berger Henrik, Barcsai Miklós. Jegyző: Szabó Antal.

Az értekezlet jegyvőkönyvének hitelesitésére Rácz György és Szepessy Gusztáv kéretett fel.

Az értekezlet 1/2 6 órától 3/4 7 óráig tartott.

* **Rèvész Bálint** derék superintendensünk közelebb Nagyváradon járt, hogy az ottani róm. kath. püspököt Lipovniczky Istvánt meglátogassa, azon szives jó indulatáért, hogy az ő püspökké választatása alkalmával meleg sorok kiséretében küldött általa a helybeli református főiskolának a becses Corvin-codexből egy disz példányt.

* **Városi közgyülés** tartatik holnap, melyre kötelességünknek tartjuk ismételve felhivni a közfigyelmet. Igen fontos ügy, a városi szervezés kerül tárgyalás alá, mely minden polgárt egyformán közelről érdekel.

* **A magyarszabó ifjuság** február 8-án tartja tánczvigalmát a „Fehérlő“ szállodában, Balázs Kálmán zenekara közreműködése mellett. —

* **A göztéglagyár** részvénytársulat ügyében az értekezlet által kiküldött bizottság, e hó 21-én d. e. 10 órakor tartja első ülését az ügyvédegylet helyiségeiben. Melyre is a választmányi tagok ezennel meghivatnak.

* **Városunkban** mintegy kétszáz sorsjegy kelt el azok közül, melyeket a hódmezővásárhelyi kisdedovoda javára az igazgatóság kibocsátott; a sorsjegyek kihuzása pedig még e hó 6-án megtörtént, de mi itt — hirt sem hallottunk az eredményről, nem tétetett közé egy lapban sem. Jónak láttuk ezt felemliteni, hátha folytonos várakozásunk hire Vásárhelyre is eljutna. Óhajtanók, hogy a kihuzott számok nyilvánosságra hozassanak. — Többen. (Beküldetett.)

* **A tegnapi jelmezbálra** még a távol vidékről is többen rándultak be városunkba, ott ékesité a diszes hölgykoszorut Irinyi Leona Irinyiből (Szatmármegyéből), Kállay Emma Szabolcsmegyéből és többen, kik sietlek a távolból is áldozatot hozni a jótékonyság szent oltárára.

* **A debreczeni vendégek** — mint értesülünk — a legnagyobb megelégedéssel tértek haza a nagyváradi jogászbálról; fiatal emberek többen voltak oda, de hölgyvilágunk egyedül a kellem és szellemdus Vásárhelyi Piroska által volt képviselve.

* **Két ifjusági lapra** kaptunk közelebb előfizetési felhivást; egyik czime „Szünórák“ ára félévre 3 ft. szerkeszti Szöllősy József, munkatárs Szőnyi Sz. István; megjelen Pesten; másik czime: „Remény,“ szerkeszti Francsek Manó jogász Kassán, ára egész évre 4 forint.

* **Hirdetmény.** A birói ügyvitel tárgyában 1869-ik év április hó 29-én kelt igazságügyminiszteri rendelet 194. §-a értelmében felhivom azokat, kik a debr. királyi tvszéknél állandó szakértőkül, illetőleg becsüsökül kivánnák magukat alkalmaztatni, hogy kérvényeiket, képességük s erkölcsi viseletöket tanusitó okmányokkal felszerelve, hozzám f. év febtuár hó 15-ik napjáig bezárólag, nyujtsák be.

Debreczen, jan. 17-én 1872.

Sárváry Jakab,
elnök.

* **A kisesapó és nyomtatóutczák** szegletén napok óta hever egy döglött kutya, — a járó-kelők nem nagy gyönyörüségére. — Ugyan mire való az utczaőrztos, hogy az ilyesmi eltakaritására sem tudja a gyepmestert utasitani. — Szerencse hogy tél van, — különben .... sat.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése jan. 18.

Elnök: Somssich Pál.

Szatmáry interpellál az egykor Somogymegyétől elszakasztott s a határőrvidékhez csatolt Répásföld tárgyában. — Lónyay igéri, hogy a dolog érdemében mindent el fog követni. Miletics: határozza el a ház, hogy csak a vasárnap tartassék ünnepnek. (Helyeslés).

Várady Gábor. Boboryt a tegnapi beszédében használt sértő kifejezés visszavonására hivja fel. — Bobory. A honvédség mostani intézménye nem felelhet meg rendeltetésének.— Ezt ismétli tegnapi beszéde nyomán.

Napirend: A honvédelmi miniszterium költségvetésének részletes tárgyalása. Lónyay szerint minden monarchikus á lamban a hadsereg vezényelete és vezérlete a fejedelmet illeti. Az országnak nem lehet czélja a már kiegyenlitett érdekeket ismét összezavarni.

Tisza K. Megjegyzést tesz Bobory tegnapi beszédére; a honvédséget a magyar kormány igazgatja, tehát szólónak nem lehet oka a költségvetést meg nem szavazni. Hanem rámutat a katonák szokásos elszállásolásának káros voltára, mert ez az erkölcstelenséget terjeszti. Beszél a közös hadsereg ellen. Néha eszébe jut a jobboldalnak magát reformpártnak nevezni, s mégis azt mondják a tulsó oldalon, különösen a miniszterelnök, hogy a megalkotott törvényt nem lehet mással fölcserélni. Lónyay a fejedelem érdekét a nemzetével ellentétbe állitja, holott pedig ellenkezőleg kellene lenni. Mivel inditványa érvényesitése ellen azt hozzák fel, hogy törvényt kellene változtatni, de e törvényváltoztatás által a kivánt czél az ország és a trón biztonsága éretnék el: a jobboldalnak kellene törekednie azt keresztülvinni. Ha az ország biztonságát követelni annyi, mint a közjogi alapot megtámadni, akkor csakugyan elitélték maguk a jobbpártiak a közjogi alapot ugy, mint senki soha. (Zugás a jobboldalon.) Pártolja Várady inditványát a rokkantak számára adandó országos segélyről. — Mert ezt megtagadni, a nemzetre lealázó.

A kormánypárt, ennek daczára „pyrrhusi győzelmet vivott ki“ ez inditványok felett, mint Várady G. magát kifejezé, s valóban az is volt, mert Lónyay phrasisai, melyek az ellenzéken oly derültséget keltettek, még az obligát helyeslések mellett sem mondottak semmit. Kiemelendő még ez ülés tolyamából Lázár A. inditványa, melyben, a pesti honvédmenház javára 25,000 ftokért megszavaztatni, de nem fogadtatott el. — A költségvetés részleteiben a p. ü. bizottság véleménye szerint fogadtatott el.

Fővárosi értesitő.

** Balázsdi Ágost, a budai kereskedelmi és iparbank főügynöke sikkasztásért befogatott.

** Miértlett Jókai hires a külföld előtt? Egy német azt irja róla, hogy már ifju korában sok rosz olajfestmény mellett egy meglehetősen jó magyar drámát irt „A zsidó fiu“ czim alatt. — De azért a németek est alapos ismertetésnek hiszik.

** B. Orczy ujabb hir szerint nem mond le az intendansságról.

* Pártunk egyik derék tagja Horn Ede a párisi magyar egyletnek 775 frankot adományozott.

** A Pauli-pár öt évre szerződött ismét a nemzeti szinházhoz.

** A Kisfaludy-társaság febr. 11-ki ülésén Gyulai emlékbeszédet tart Eötvösről, Jókai az 1847-ik évi ifju irókról beszél, Lévai költeményt olvas, Tolnai humoros vázlatot küld, beszélni fognak még Toldy s Greguss.

A földm. ipar s keresk. ügyérségtől.

A f. 1872. évben Lyonban nemzetközi általános kiállitás fog tartatni.

A kiállitás május 1-én nyilik meg és okt. 31-én záratik be.

Az ezen kiállitásrai bejelentések az országos gazdasági egyletnek Pesten küldendők meg legkésőbb február 14-ig, hol a közelebbi felételek is megtekinthetők.

A bejelentésekben szabatosan körül kell irva lenni a kiállitó nevének, állásának és lakhelyének, továbbá a kiállitandó tárgynak és a térnek, melyet az elfoglaland.

A térért következő árak vannak meghatározva.

A zárt helyiségekben 1 □ meter felületért, 30 franc.

Az épület belsejében 1 □ meternyi falfelületért 10 franc.

Szabad ég alatt 1 □ meterért 15 franc.

1 □ meter terület 1. meternyi falhosszaságra ád jogot, melyen a kiállitó dijnélkül 2 meternyi magasságig emelkedhetik, ezen magasságon felül minden meternyi magasságért 10 franc fizetendő.

A kiállitási kertben kiállitott kerti termények, ugyszintén a müvészeti tárgyak dijmentesek.

Kiállitandó könyvekért kötetenkint 5 franc fizetendő, mely árért a kiállitási bizottmány a szekrényt is szolgáltatja.

A bejelentő magát a bejelentés által kötelezi az általa igénybe vett térért járó dij lefizetésére.

Kelt Pesten 1872-ik évi jan. hó 4-én.

A miniszter helyett az államtitkár

Fest.

Belföld.

** Temesvárt Klapka helyett Bugarszky Sándor főbiró választatott képviselővé. Az ellenzék nem szavazott.

** Ghyczy Kálmán pesti barátainak távirja, hogy teljesen felgyógyult s nehány nap mulva Pestre megy.

** Székelyhidról Vaday Lajos köz és váltó ügyvéd tudatja, hogy ügyvédi irodáját az eddigi uradalmi ügyvédi lakból, hova most a járásbiróság költözik, a felső városon, az ugy nevezett Detrik féle házba tette át.

** Rövidhirek. Erdély egyik legtudományosabban képzett ifja, Mátrai Ernő lopási bün miatt megszökött. — Pestmegye ellenzéke alispánul Beőthy Lajost jelölte ki. — Kisujszálláson 1871-ben születtek 500-an, meghaltak 395-en, házasságra lépett 104 pár. — A biharmegyei gazdasági egyesület e hó 20-kán Nagyváradon a bihari nemz. kaszinóban d. u. 5 órakor vál. ülést tart. — A p.-ladányi vasuti vendéglő drágasága szólal fel a „Nagyvárad“, ideje is volna már, hogy e bajon segitsenek.— A veszprémi kerületben Dunst Ferencz (ellenzéki) 274 szótöbbséggel képviselővé választatott. — Máramarosmegye egyik derék ifja Tar Gábor, ki az irodalomban is ismert névvel birt, 32 éves korában tüdővészben elhunyt. Béke porainak!

** Temesmegyében megalakult a világkiállitási bizottság.

** Nagy zajt ütnek a lapok valami Bogáti nevü ember elfogatásával; ez Brassóból akarta Kuzát visszaültetni; egy csaló volt ez, ki kuktaságból őrnagyságra vitte, s még hozzá kém volt az Andrássy gróf szolgálatában. —

** Bakodi Lajos zongoramüvész Kolozsvárt tartja hangversenyeit.

Különfélék.

= Strike, strike, strike!!! Jaj a bécsieknek. Ha még a pékek strikeolnak, az csak türhető, esznek krumplit, ha a suszterek szüntetik be a munkát, eljárhatnak mezitláb, ha a szedők strikeolnak, az ujságolvasás helyett csak elfecsegik az időt, de most, a midőn a serfőzőlegények strikeolnak, bizony bizony nem tudjuk, hogy fognak segitni árpaléhez hozzá szokott torkuk epedésén. — A serfőzők egyetlen tőzdét kivéve mindenütt strikeolnak Bécs körül, s addig nem is akarnak munkához nyulni, mig követeléseik kielégitve nem lesznek. 10 órai napi munkát s egészséges lakásokat, s 10 ft. 50 kr, 12 ftnyi heti bért kivánnak. — Biztosan meg fogják kapni.

Délutáni posta.

— Zágráb, jan. 18. Hire jár, hogy az országgyülés már holnap fel fog oszlattatni. Képviselői körökben nagy az izgalom Mrazovics és társai ellen, hogy a bécsi tárgyalásokban részt vettek s ezzel feladták a sept. 20-ki programmot. A nemzeti ügy árulóinak s hivatalhajhászóknak nevezik őket. Holnapra Strossmayer püspököt várják ide. A horvát nemzeti párt értekezletén a tagok egyenkint irásban kötelezték magukat, hogy csak pártjuk beleegyezésével vállalnak hivatalt.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

Debreczen, 1872. Nyomatott Telegdi L. betüivel.